

Hvis du noen gang befinner deg i Chicago andre lørdag i måneden, og du er kvessen på litt torsk, kan løsningen være å besøke Chicago Torske Klub.

TORSKEMIDDAG: Akkurat som hjemme hos mor. Nesten.

Til torskens pris

Sigve Ellingsen | tekst
Arne Andersen | foto

CHICAGO: «Gentlemen! Ro i salen!» Robert Alsaker slår formannskølla hardt i talerstolen. Han ser ut over forsamlingen med godt over hundre dressleddede herrer og retter på sølv-torsken som henger rundt hal-sen.

Det er andre lørdag i måneden og tradisjonell møtedag for Chicago Torske Klub. Månedens arrangement er et far-sønn/datter-arrangement.

The Boss, som han tituleres, ønsker faste og langveisfjerne gjester varmt velkommen. Han gir tegn til seremonimesteren, det er tid for troskapseden til flagget og republikken. Alle reiser seg; «I Pledge Allegiance to the flag of the United States of America and to the Republic for which it stands, one Nation under God, indivisible, with liberty and justice for all.» Seremonimesteren har en klar stemme, og vi skjønner fort hvorfor han også er forsanger på nasjonal-sangen «Star Spangled Banner».

som står i glassmonteren foran talerstolen.

MENYEN er alltid den samme på hvert møte i torskeklubben. Det er tid for hovedretten. Inn bæres dampende torsk på tallerkener. Flotte hvite stykker med oppskårne gulrøtter. Obligatoriske runde «norske» poteter følger med. En sitronbåt seiler i det smeltet smøret. Dette er akkurat som mors torskemiddag, kanskje med unntak av akevitten.

Jeg lurer litt på hvor får tak i så flott torsk her i innlandet. Jo, denne fisken ble flydd inn fra Island i går. Island, forklarer sidemannen, var en gang en norsk koloni og ble kolonisert av nordmenn. Islandsk torsk er så godt som norsk.

Sidemannen er annengenerasjons nordmann fra Moss i Østfold, men veldig mange har røtter fra Rogaland. Alle har torskeklubbens navneskilt på seg, og flere av etternavnene forteller litt om hvor de kommer fra, slik som: Borsheim, Eik, Solberg, Braathen, Fjell, Haug, Roland og Ranvik.

The Boss presenterer Ronald Bentsen som er Raffel Chairman. Det tar litt tid før jeg forstår at det nå er tid for det månedlige lotteriet. Krise, jeg har jo ikke kjøpt lodd. Men det har flere av de andre norske gjestene gjort. I det ene hjørnet står gevinstene på et bord. Det er flere flotte brennevinsflasker i forseggjort emballasje. Linjeakvitt er en selvsagt gevinst.

TREKNINGEN er i gang, en hjelm fra andre verdenskrig fungerer som bolle. Jeg må hjelpe til med den første trekningen. Og sannelig er det ikke en i reisefølget mitt som får gevinsten. Vinneren smiler stort og viser frem sin eksotiske premie: en utskåret elge-nøkkelhenger i tre! Den malte lotterihjelmen med Sons of Norway logo sendes rundt. Gevinstene finner fort sine nye eiere. Programmet går raskt. Et torskemøte varer bare i tre ettermiddagstimer.

Nå trilles desserten inn. Sølvblanke dessertskåler med iskrem, dandert med en amerikansk stor kremsprut.

Klokken er tre. Den månedlige middagen er over. Flere står igjen og holder et godt tak i oss. Det utveksles norske høflighetsfraser med midtvestaksent. En meksikansk servitør har stablet for mange tallerkener og snubler på vei ut til kjøkkenet. Alt går i golvet med et brak.

Utenfor Des Plaines Elks Club står en enslig gul skolebuss og venter. På den stille parkeringsplassen like ved står fortsatt noen store amerikanske glis. Et av dem har en metallplakett med norsk flagg i grillen. Jeg følger meg litt hjemme. Så må vi videre, skolebussen svinger ut på veien. Her i Des Plaines, annonserer sjåføren, og peker, ble verdens første Mc Donald's hurtigmatrestaurant åpnet. Det frister overhodet ikke med en osteburger nå, for i magen hviler en hvit, islandsk torsk.

TORSKEKLUBBEN: Det offisielle navnet er «Chicago Sons of Norway Torske Klub» og ble opprettet i 1960. Mange spør om ikke ordet «Klub» er feilstavet, men det er det ikke. Klub er en forkortelse for det norske ordet «Klubb». Internettadresse: <http://www.torskeklub.org>

AKEVITTEN kan nå serveres, befaller Alsaker da alle har satt seg igjen. Inn strømmer meksikanske servitører med iskald Linie Aquavit. Til forrett serveres ertesuppe og lefse. Vi smører lefse med præsriemor og konverserer med våre amerikanske sidemannen.

Norskamerikanerne her i Chicago er stolte av sitt norske opphav og forteller gjerne hvor i Norge de har sine røtter. Under cocktailtimen før middagen ble vi introdusert for et knippe av første-, andre- og tredje-generasjons nordmenn. Men det er bare de som er født i Norge som snakker norsk, og stadig slår de over på engelsk for å få formidde sine tanker.

– Hvor kommer dere fra, spør en, jeg er født på Randøy. Kjenner du noen der? Så hilser jeg på Sverre Overland fra Hana. Han forteller om trange kår i årene før andre verdenskrig. Han så ingen framtid og reiste til Chicago hvor han har slått seg opp og fram.

– Lengter du aldri tilbake til Norge?

– Nei, jeg har familien her i USA, men har god kontakt med slektninger hjemme, og reiser jevnlig over Atlanteren.

En mann i lokalet skiller seg ut fra de andre i klesveien. Han har et stort iøynefallende rødt, hvitt og blått slips med motiv fra et norsk flagg. Jeg hilser. Lowell Olberg smiler like bredt som slipset, og forteller på engelsk om slektninger på Sola. Han forhører seg inngående om Ølberg havn, og om krabbe- og hummerfisket der. Så viser han meg den utstoppede torsken

TORSKETALE: Robert Alsaker bak den utstoppede torsken. Erling Dagsland fra Bryne (i speilet) holder tale.